

5. โปแตสเซียม

สารอาหารโปแตสเซียมมีผลต่อร่างกาย หากมากเกินไป ส่งผลทำให้หัวใจทำงานผิดปกติ อาจหัวใจหยุดเต้น หรือน้อยเกินไปในในร่างกายส่งผลให้การบีบตัวของหัวใจไม่ดี ผู้ป่วยที่ไตทำงานลดลงมาก จำเป็นต้องควบคุมปริมาณ เพราะไตไม่สามารถขจัดออกจากร่างกายได้ สารอาหาร โปแตสเซียมแหล่งที่พบมากในผักและผลไม้ ดังนั้นผู้ป่วยที่มีระดับโปแตสเซียมในเลือดสูงหรือไตเสื่อมระยะ 4-5 ควรงดผักและผลไม้ที่โปแตสเซียมสูง

รูปที่ 4 แสดงตัวอย่างผัก-ผลไม้ที่มีโปแตสเซียมสูง

6. ฟอสฟอรัสหรือฟอสเฟต

เป็นแร่ธาตุที่ทำให้กระดูกแข็งแรง ไตทำหน้าที่ขับ ฟอสเฟตออกจากร่างกาย แต่เมื่อไตทำงานลดลงทำให้ ปริมาณฟอสเฟตในเลือดสูงขึ้น ร่างกายจึงชดเชยเพื่อให้ สมดุลโดยปล่อยแคลเซียมที่อยู่ในกระดูกออกมาเพื่อขจัด ฟอสเฟตในเลือด เพื่อทำให้ปริมาณฟอสเฟตลดลง กรณี ที่ควบคุมระดับฟอสเฟตเลือดไม่ได้ ร่างกายจะปล่อยแคล-เซียมในกระดูกจะลดลงเรื่อยๆ จนทำให้กระดูกไม่แข็งแรง นอกจากนี้ฟอสฟอรัสที่จับตัวกับแคลเซียมที่อยู่ในหลอด เลือด เกิดเป็นหินปูนอุดตันหลอดเลือดหัวใจ ขอบ ทำให้ เกิดโรคหลอดเลือดหัวใจตามมา

รูปที่ 5 แสดงตัวอย่างอาหารที่มีฟอสฟอรัสสูง

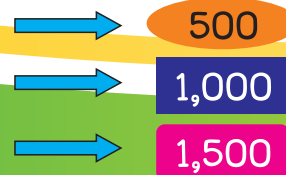
ดังนั้นผู้ป่วยที่ไตลดลงตั้งแต่ระยะ 3-5 หรือ ระดับฟอสฟอรัสในเลือดสูง ควรหลีกเลี่ยงอาหารที่ ฟอสฟอรัสสูงเช่น ไอศกรีม ขนมเค้ก ถั่ว น้ำอัดลม ขนมปัง อาหารที่ผ่านกระบวนการแปรรูป เมล็ด ทานตะวัน ไม้โล กาแฟผง โกโก้ ข้าวโพด เบียร์ แมลงต่างๆ ไข่แดง เม็ดมะขาม เม็ดมะม่วง หิมพานต์ งา เต้าหู้ เป็นต้น

7. น้ำดื่ม

น้ำมีความสำคัญในร่างกายเป็นอย่างมาก เพราะ กลไกต่างๆ ต้องอาศัยน้ำและองค์ประกอบในร่างกาย เป็นน้ำ 70% หากดื่มน้ำน้อยเกินไปทำให้ร่างกาย ขาดน้ำ หากมากเกินไปจะทำให้บวมและท่วมปอด และหัวใจได้ ปกติคนเรามีความต้องการน้ำ 8-10 แก้ว หรือประมาณ 2-3 ลิตร/วัน แต่ในผู้ป่วย ไตเสื่อม การขจัดน้ำออกจากร่างกายได้ลดลง ดังนั้นผู้ป่วยควรกำหนดน้ำดื่มให้เหมาะสมกับสภาวะ การทำงานของไต สามารถสอบถามจากแพทย์ในการ กำหนดน้ำดื่มต่อวันให้ถูกต้อง และผู้ป่วยควรคำนึง ถึงน้ำจากแหล่งอื่น เช่น นม น้ำแกง กัวเตียว ควรหักออกจากน้ำดื่มต่อวันด้วย

ดื่มน้ำตามกำหนดนะครับ

อาหาร ผู้ป่วยไตเสื่อม

จัดทำโดย

นางสาวเรณู ตะไชยา
ที่ปรึกษา

นางผ่องใส เวียงนนท์ พยาบาลชำนาญการพิเศษ

หน่วยไตและไตเทียม

แผนกการพยาบาลอายุรกรรม โรงพยาบาลศรีนครินทร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น